

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM) es va crear l'any 1981 amb un objectiu molt clar: ser una eina de servei de les administracions locals de Catalunya i, al seu torn, una veu representativa. Aquesta entitat ha demostrat la seva eficàcia al llarg de les darreres dècades a través de l'estructuració d'un sistema de serveis professionals a l'abast dels municipis catalans. L'ACM ha contribuït decisivament a la reconstrucció de la nació catalana, totalment desmembrada per la dictadura franquista. El rol que ha jugat en la defensa dels interessos dels municipis i dels ciutadans de Catalunya és força destacat i ho continuarà sent, com indica Joan M. Roig, actual president d'aquest organisme i alcalde d'Amposta: "La democràcia s'ha sostingut i consolidat també a través del món local. El procés de reconstrucció de Catalunya a partir del 1979, quan van tenir lloc les primeres eleccions municipals, té molt a veure amb els municipis. De fet, ningú ha reconegut aquesta labor però des de la nostra entitat entenem que el seu paper ha estat vital per arribar a viure avui en una societat democràtica i justa."

L'Associació té 800 socis, municipis, que la converteixen en l'entitat associativa més important del país pel volum de ciutadans que representa. "El 80% d'aquests associats són municipis petits. L'ACM presta un gran ventall de serveis als municipis associats. Oferim assessorament financer, econòmic, comptable; assessorament sobre operacions de crèdit, patrimoni..., també en l'elaboració de pressupostos i ordenances fiscals. D'altra banda fem formació continuada per als nostres càrrecs electes amb cursos, postgraus i màsters en tots els àmbits de l'Administració local que duem a terme en combinació amb les universitats catalanes. En aquests moments, estem desenvolupant una nova iniciativa amb la UB per aprofitar les noves tecnologies i donar formació *on-line* als càrrecs electes. Des de l'ACM, es fa un gran esforç per formar tècnics i personal al servei de les administracions públiques locals. Participem en l'elaboració de nova legislació i actuem com a grup de pressió davant les administracions. També tenim un servei d'assessorament jurídic, presencial i *on-line*, per a assumptes ordinaris dels ens associats i per a la participació en les comissions de treball dels diferents departaments de la Generalitat amb la presentació d'esmenes i propostes legislatives. Cal afegir que s'ha creat un servei de comunicació que elabora la revista *Municipis i comarques* i una àrea que s'encarrega de la constitució de comissions internes."

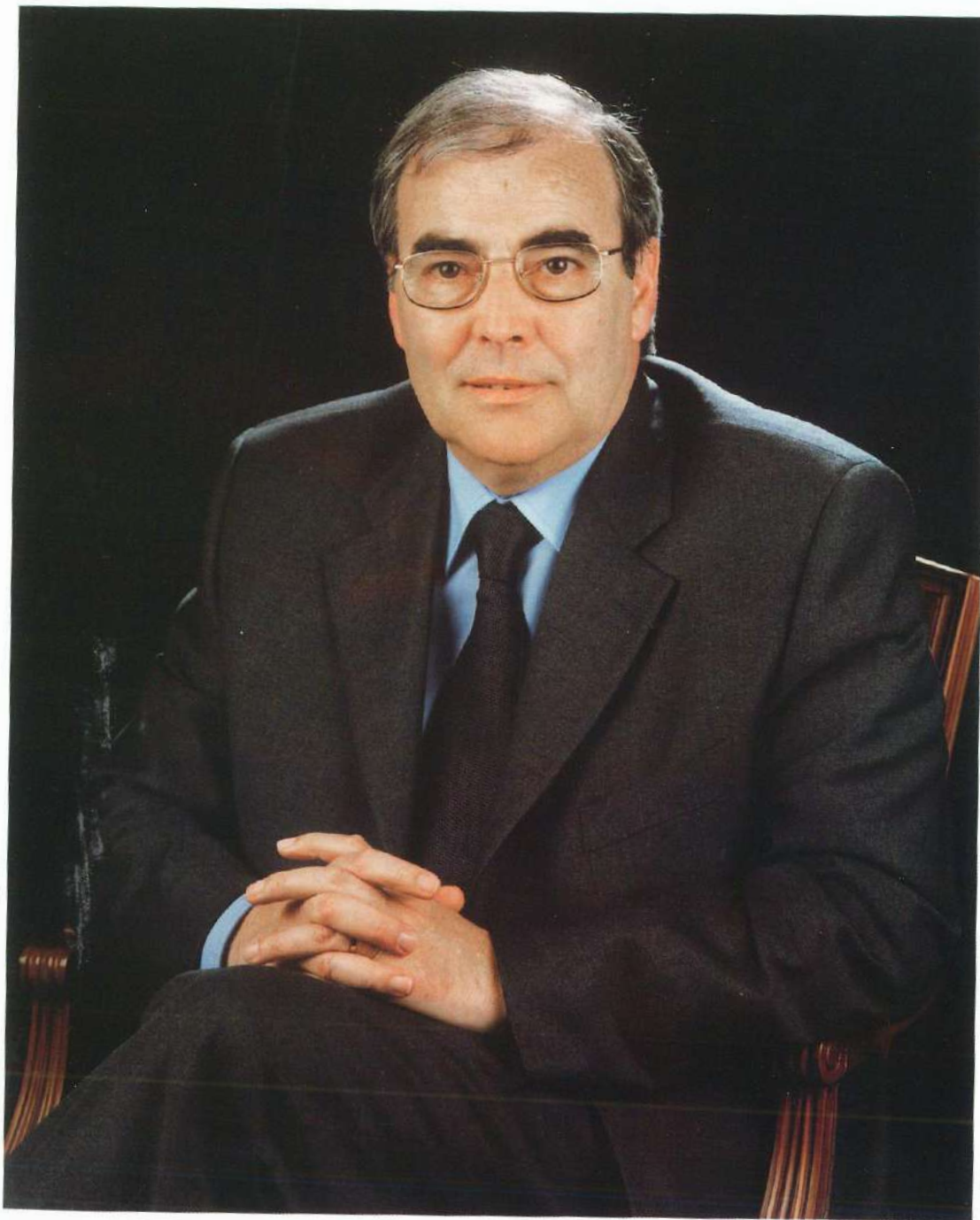
Aquest conjunt de serveis –totalment professionalitzats– és fruit de la consolidació d'aquesta associació que des dels inicis no ha deixat de treballar per al món local. Els seus principis fundacionals no han canviat i continua defensant el paper de l'ens local i comarcal: "La figura dels consells comarcals és molt important i s'ha de potenciar. Des de l'Associació reclamem un increment de la participació dels ajuntaments i dels consells comarcals en el Pressupost General de l'Estat. Hi ha comarques que tenen molt poca població. Aquestes comarques requereixen una estructura supralocal per donar resposta a totes les necessitats dels municipis. Els consells comarcals tenen i han de tenir un pes en l'ordenació del territori i sobretot en la prestació de serveis. Hi ha consells comarcals que tenen més raó de ser que d'altres, especialment els allunyats de les grans ciutats. En aquest sentit, cal que

els ajuntaments acceptin cedir competències a aquest organisme supralocal, però també ho ha de fer la Generalitat de Catalunya delegant certes competències al Consell Comarcal. Quant a l'assistència social, els Consells han fet una gran labor i han demostrat que poden assumir moltes tasques. És més, creiem que s'hauria d'aclarir el panorama organitzatiu de Catalunya. La divisió natural del país hauria de ser a través de les vegueries i les comarques." Els Consells Comarcals tenen un gran pes sobre el territori català i el seu arrelament és total. "El gran debat és si el mecanisme de representació és prou equitatiu. Tenim un país que impulsa l'equilibri. La filosofia és la de possibilitar les mateixes oportunitats de promocionar-se a qualsevol punt de Catalunya."

Des de l'ACM es potencia la dinamització econòmica dels municipis com a font de creixement. "Els ens locals han fet una aposta decidida per la implantació industrial i la creació de sòl industrial que es va eixamplant en funció de les necessitats. No hi ha cap comarca sense sòl industrial. Aquest és un dels elements bàsics per a la creació de riquesa, per incrementar el PIB del municipi, crear llocs de treball... per després fer polítiques socials, esportives, culturals, mediambientals, etc." Aquesta idea de construir Catalunya des dels ajuntaments "ha implicat una millora social dels municipis en aspectes rellevants, com per exemple en l'estètica o la recuperació del patrimoni històric, arqueològic i cultural. La recuperació ha estat extraordinària. Avui tenim un país que es pot visitar."

Els ciutadans el que més estimen i el que tenen més arrelat és la terra, el seu poble. "Per això, el fet municipal té tanta importància per a les persones. Un exemple d'aquesta estimació pel territori proper és que quan es debat una nova organització de Catalunya i es planteja una hipòtesi d'eliminació de municipi es produeix molta exaltació per part de la gent." Aquesta proximitat fa que la societat demani molt de l'Administració local, cada vegada més: "S'ha passat d'una època fosca de dictadura, a una democràcia on els dirigents dels municipis són elegits pel poble. Això ha estat una transformació important i ha comportat un canvi d'actitud social. El ciutadà fa la demanda a l'administració més propera. La població demostra dia a dia tenir més exigències cap a l'Administració local. Els regidors i els alcaldes han hagut d'aprendre a donar respostes a les noves propostes. Fa vint anys els rols dels ajuntaments eren molt diferents dels actuals; llavors calia fer voreres, clavegueres... i avui la gent ens demana que els connectem a la xarxa de banda ampla (Internet), entre d'altres aspectes."

L'Administració local ha hagut de passar per una etapa de formació i d'aplicació de normatives que han implicat fer una gran tasca pedagògica cap al ciutadà. "L'ajuntament ha hagut d'entendre i aplicar els conceptes de justícia social i distribució de la riquesa de forma progressista i oberta. Ha hagut d'aprendre a fer un pla parcial, un expedient de reparcel·lació i després explicar-ho al ciutadà. S'ha fet justícia social: els ajuntaments han estat eines de millora de la qualitat de vida, d'impuls del benestar social del territori i de creació d'espais de cohesió i de justícia social. La feina, però, està començant. Queda molt per fer i molts dèficits per resoldre. Tot i així, l'avenç en aquests vint-i-cinc anys ha estat considerable empès per la labor duta a terme des dels municipis."

**“La democràcia
s’ha sostingut
i consolidat
també a través
del món local”**

Joan M. Roig i Grau - Amposta (Montsià)